

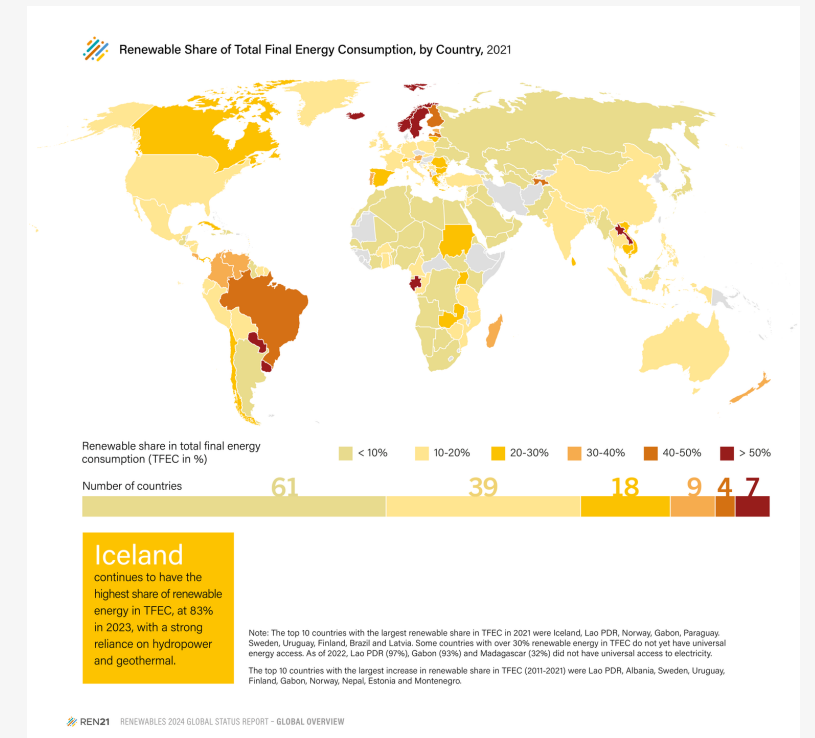
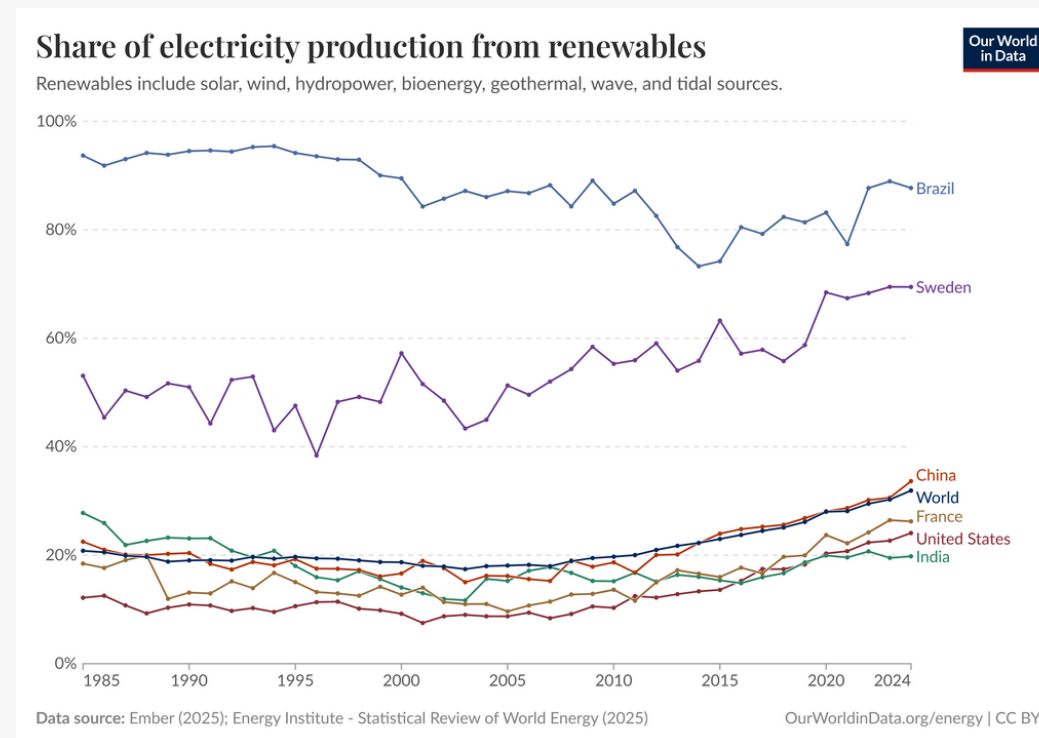
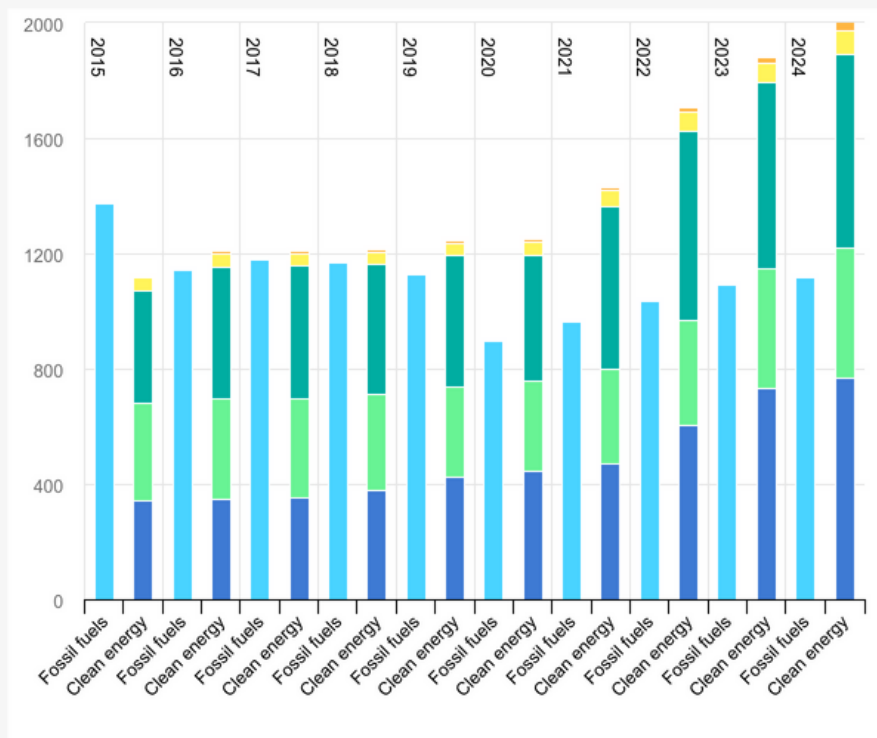

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

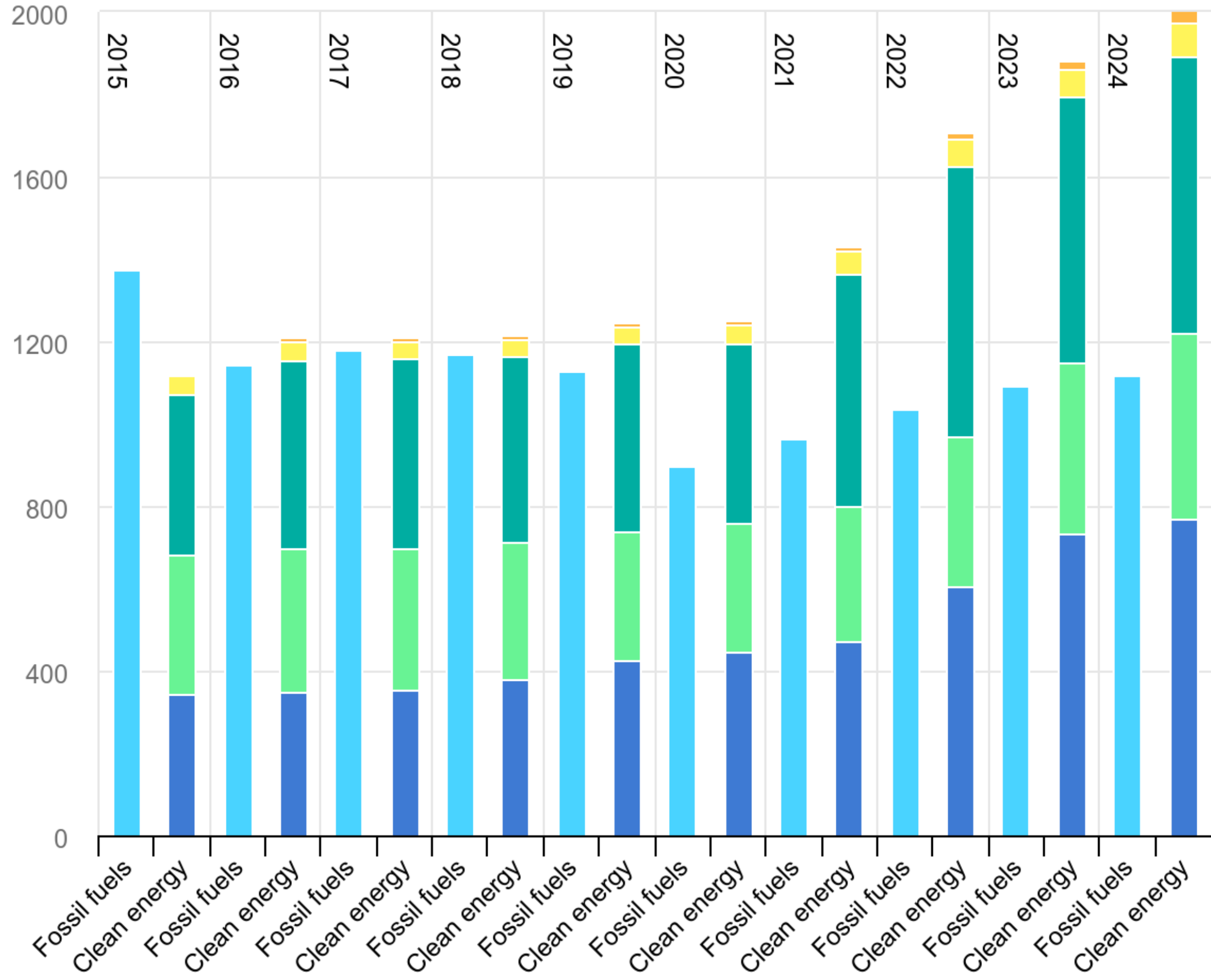
ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΕ

Τι είναι η Εξωτερική Ενεργειακή πολιτική της ΕΕ;

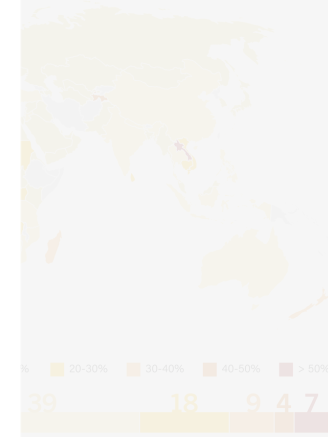
Το σύνολο των στρατηγικών, κανονιστικών και πολιτικών μέτρων και δράσεων της ΕΕ για διασφάλιση σταθερού εφοδιασμού ενέργειας, μείωση του κόστους και προώθηση της πράσινης μετάβασης

Το σ
Κ
Εν

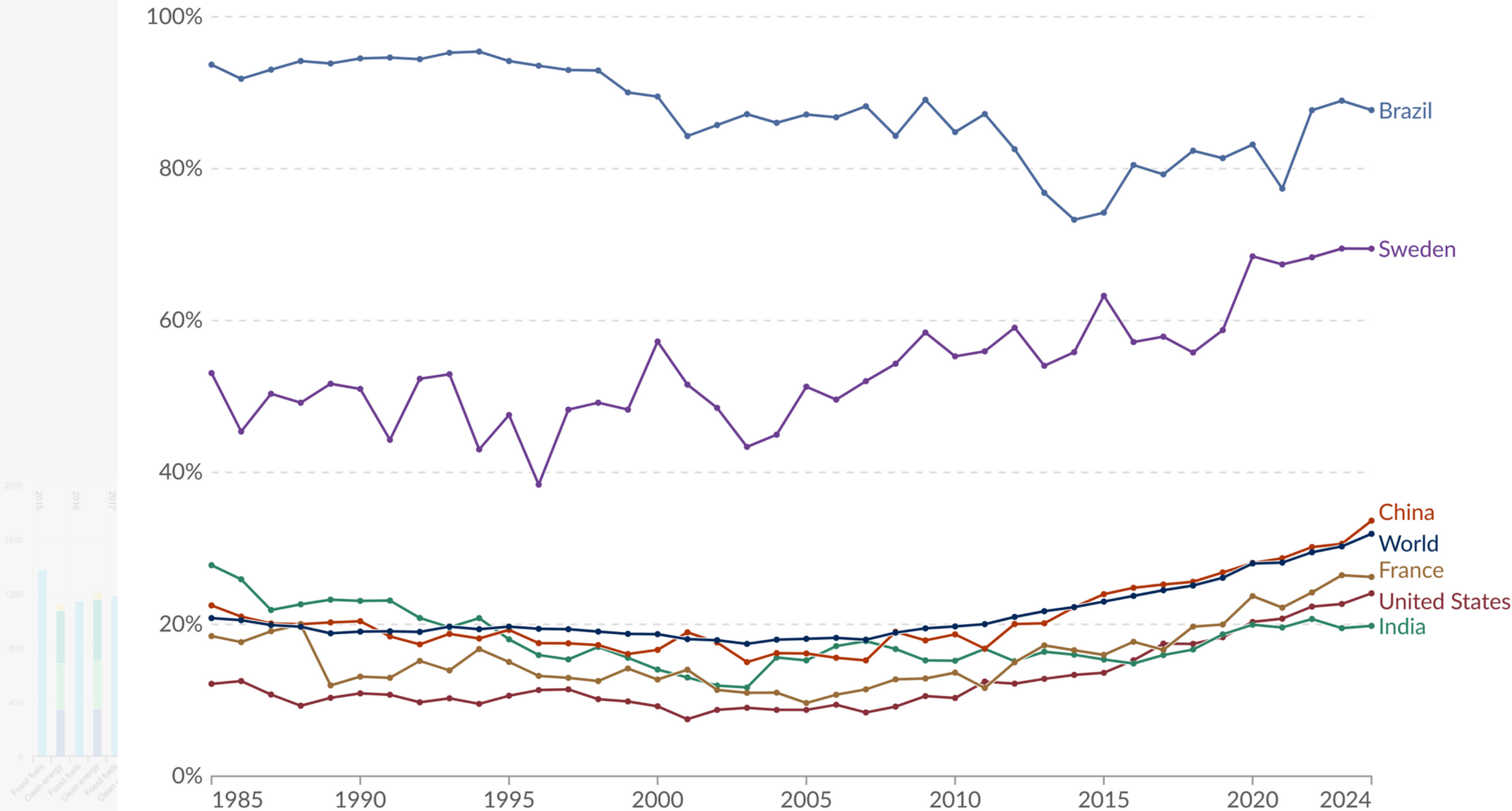
Source: IEA, 2021

Source: IEA, 2021. Data for 2020. Last updated: 2021. Data for 2020. Last updated: 2021. Data for 2020. Last updated: 2021.

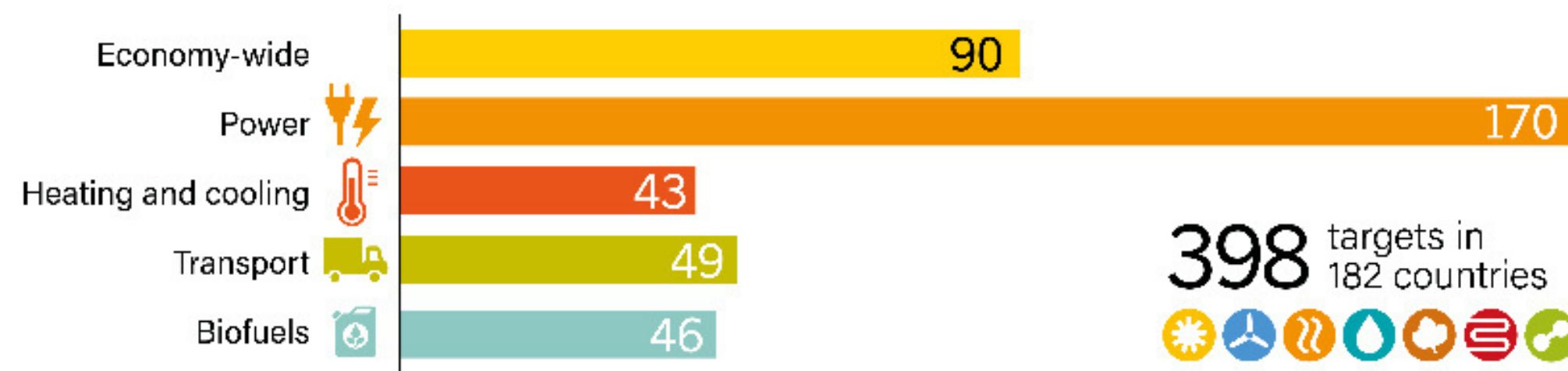
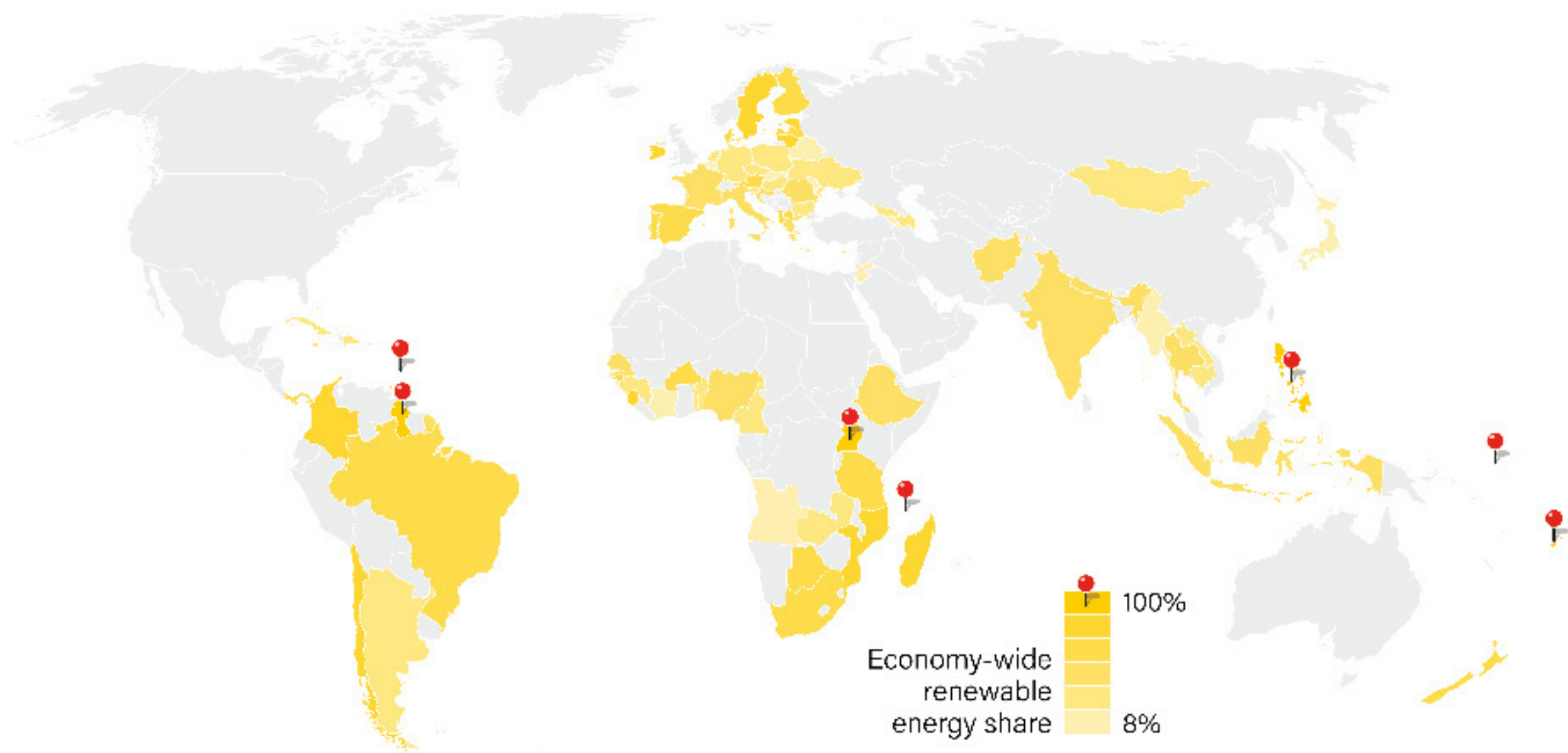
Share of electricity production from renewables

Renewables include solar, wind, hydropower, bioenergy, geothermal, wave, and tidal sources.

Data source: Ember (2025); Energy Institute - Statistical Review of World Energy (2025)

OurWorldinData.org/energy | CC BY

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ

1951

Υπογραφή Συνθήκης για την ΕΚΑΧ. Πρώτα ψήγματα κανονιστικής ρύθμισης πτυχών ενεργειακής πολιτικής

1957

Υπογραφή Συνθηκών για την ΕΟΚ και την EURATOM

1996

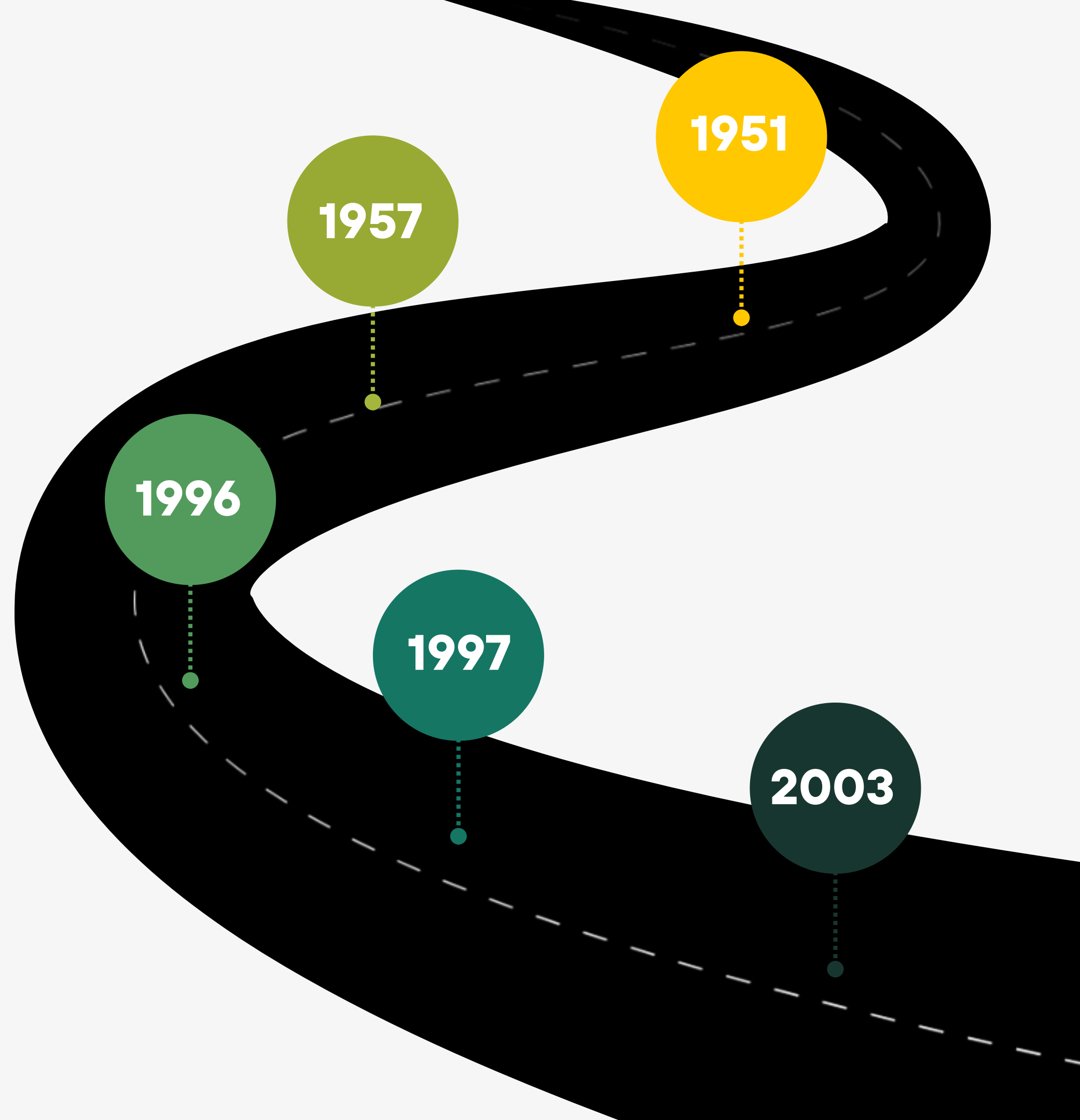
Πρώτο Ενεργειακό Πακέτο της Ε.Ε. Οδηγίες 96/92/ΕΚ (ηλεκτρική ενέργεια), 98/30/ΕΚ (φυσικό αέριο)

1997

Προσχώρηση Ε.Ε. στη Συνθήκη για τον Χάρτη Ενέργειας

2003

Δεύτερο Ενεργειακό Πακέτο

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ

2005

Υπογραφή Συνθήκης για τη θεμελίωση της Ενεργειακής Κοινότητας με τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Μαύρης Θάλασσας

2006

Πρώτη ενεργειακή κρίση μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας

2009

Δεύτερη ενεργειακή κρίση μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας. Στρατηγική αναβάθμιση της ένωσιακής ενεργειακής πολιτικής

Τρίτο Ενεργειακό Πακέτο της Ε.Ε.. Εκδίδεται το «Σχέδιο Δράσης για την Ενεργειακή Ασφάλεια και Αλληλεγγύη». Θεμελιώνεται αυτοτελώς ρητά διακριτή κανονιστική βάση για την ενεργειακή πολιτική της Ε.Ε. με τη Συνθήκη της Λισαβόνας (άρθρο 194 ΣΛΕΕ)

2011

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει εμβάθυνση συνεργασίας με τρίτες χώρες στο πλαίσιο ενεργειακής πολιτικής της Ε.Ε.

2005

2006

2009

2011

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ

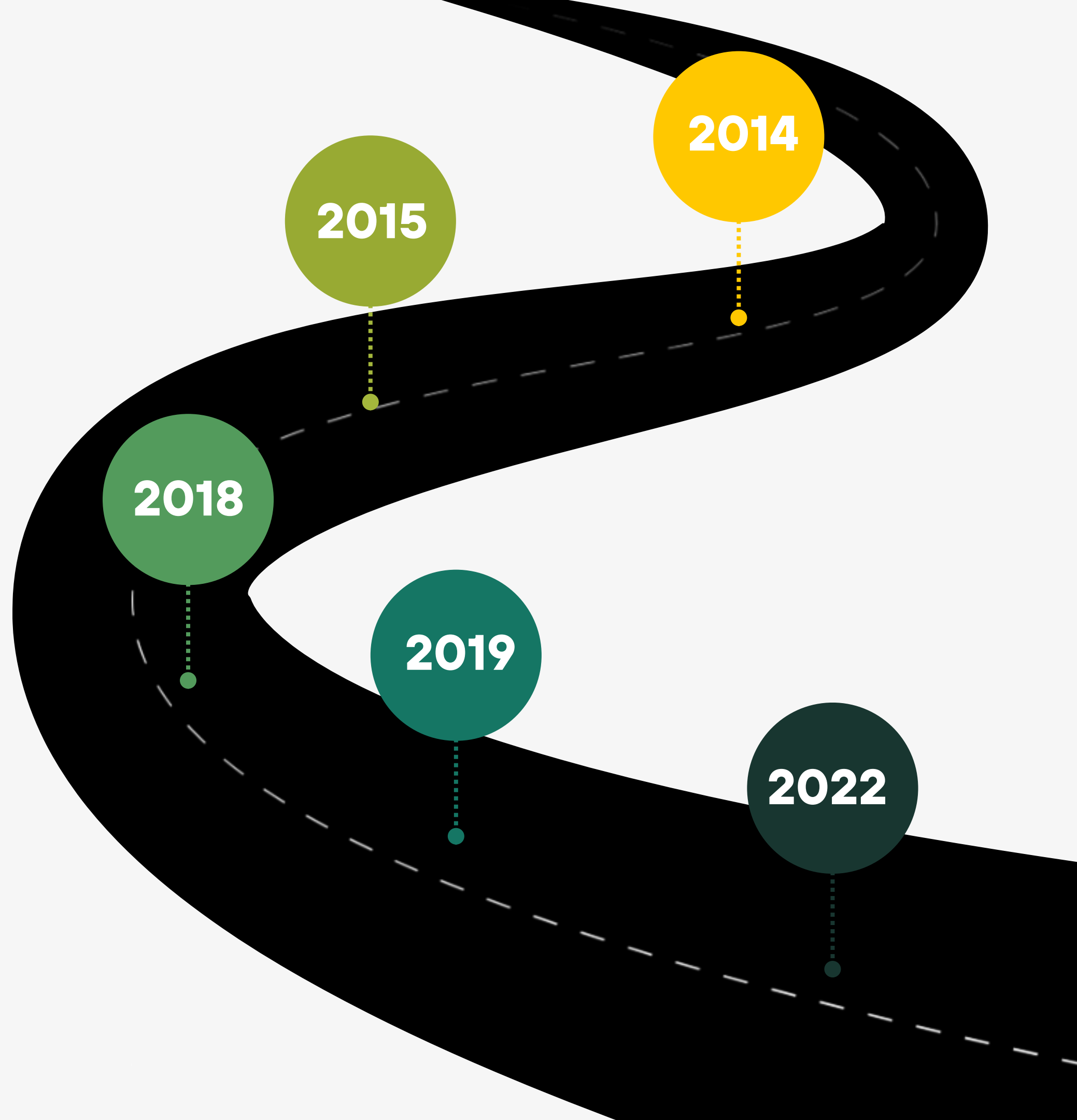
2014 Διαμόρφωση «Στρατηγικής Ενεργειακής Ασφάλειας της Ε.Ε.»

2015 Επίσημη στρατηγική στόχευσης η συγκρότηση της «Ενεργειακής Ένωσης»

2018 Έκδοση Οδηγίας 2018/2002 με στόχο τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά 32% έως το 2030

2019 «Καθαρή Ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους». Τροποποίηση της Οδηγίας 2009/73/EK για το φυσικό αέριο δυνάμει της υπ' αριθμ. 2019/692/EK Οδηγίας.

2022 Έναρξη πολέμου Ρωσίας – Ουκρανίας

ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ & ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΪΣΙΟ

Συνθήκη Λειτουργίας ΕΕ (Άρθρο 194 ΣΛΕΕ)

- Η νομική βάση της συντρέχουσας αρμοδιότητας.
- Θέτει τους τρεις θεμελιώδεις στόχους

Τρίτο Ενεργειακό Πακέτο (Regulatory)

- Στόχος: Η απελευθέρωση της αγοράς και η αποτροπή μονοπωλίων.
- Εργαλείο: Unbundling.

Κανονισμός Ασφάλειας Εφοδιασμού

- Θεσπίζει μηχανισμούς πρόληψης κρίσεων και διαχείρισης ρίσκου.

Έλεγχος Ξένων Επενδύσεων (FDI Screening)

- Πλαίσιο ελέγχου επενδύσεων από τρίτες χώρες (π.χ. Ρωσία, Κίνα) σε κρίσιμες ενεργειακές υποδομές για λόγους ασφάλειας και δημόσιας τάξης.

ΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΪ ΠΥΛΩΝΕΣ

European Green Deal

- **Στρατηγικός Στόχος:** Κλιματική Ουδετερότητα έως το 2050.
- **Μηχανισμός Υλοποίησης:** Πακέτο "Fit for 55" (Μείωση ρύπων κατά 55% έως το 2030).

Εξωτερική Δράση:

- **CBAM:** Μηχανισμός Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (Πίεση μέσω δασμών, για την προστασία ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας).
- **Green Alliances:** Στρατηγικές συνεργασίες για Υδρογόνο & Κρίσιμες Πρώτες Ύλες.
- **Global Gateway:** Επενδυτικό εργαλείο για υποδομές σε τρίτες χώρες.

REPowerEU

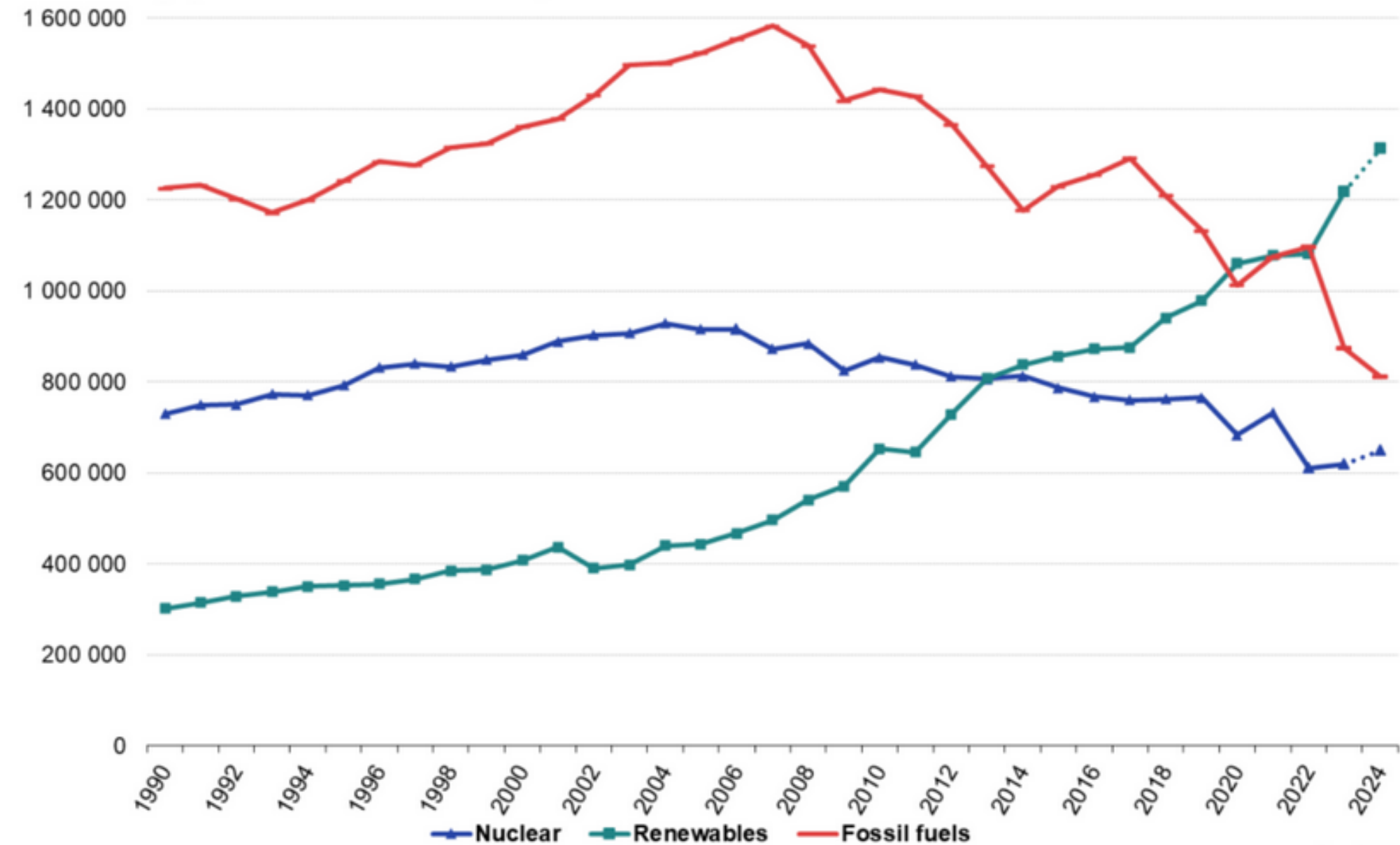
- **Στρατηγικός Στόχος:** Απεξάρτηση από ρωσικά καύσιμα έως το 2027.

Οι 3 Πυλώνες Δράσης:

- **Εξοικονόμηση (Energy Savings):** Μείωση ζήτησης για περιορισμό εισαγωγών.
- **Διαφοροποίηση (Diversification):** LNG, Νότιος Διάδρομος, Ενεργειακή Πλατφόρμα ΕΕ (Κοινές Αγορές).
- **Επιτάχυνση ΑΠΕ:** Μαζική ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών για ενεργειακή αυτονομία.

Η ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΉ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΕ (1990-2024)

Electricity production in the EU, GWh

Source: Eurostat (online data codes: nrg_ind_pehcf, nrg_ind_pehnf)

eurostat

- 2020: Οι ΑΠΕ ξεπερνούν για πρώτη φορά τα Ορυκτά Καύσιμα.
- 2022-2024: Ραγδαία πτώση ορυκτών καυσίμων και άνοδος ΑΠΕ ως αποτέλεσμα του σχεδίου REPowerEU.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΉ ΕΞΆΡΤΗΣΗ

Συνολικός Δείκτης Εξάρτησης

- **Ποσοστό Εξάρτησης (2023):** Το 58% της ακαθάριστης διαθέσιμης ενέργειας προέρχεται από εισαγωγές .
- **Ανισορροπία Προσφοράς-Ζήτησης:** Η εγχώρια παραγωγή δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών, καθιστώντας την ΕΕ καθαρό εισαγωγέα.

Εξάρτηση ανά Βασικό Καύσιμο

- **Αργό Πετρέλαιο & Προϊόντα Πετρελαίου:** 97%
- **Φυσικό Αέριο:** 90%.
- **Σημείωση:** Τα ποσοστά αυτά καταδεικνύουν την υψηλή έκθεση της ΕΕ στις διεθνείς αγορές υδρογονανθράκων.

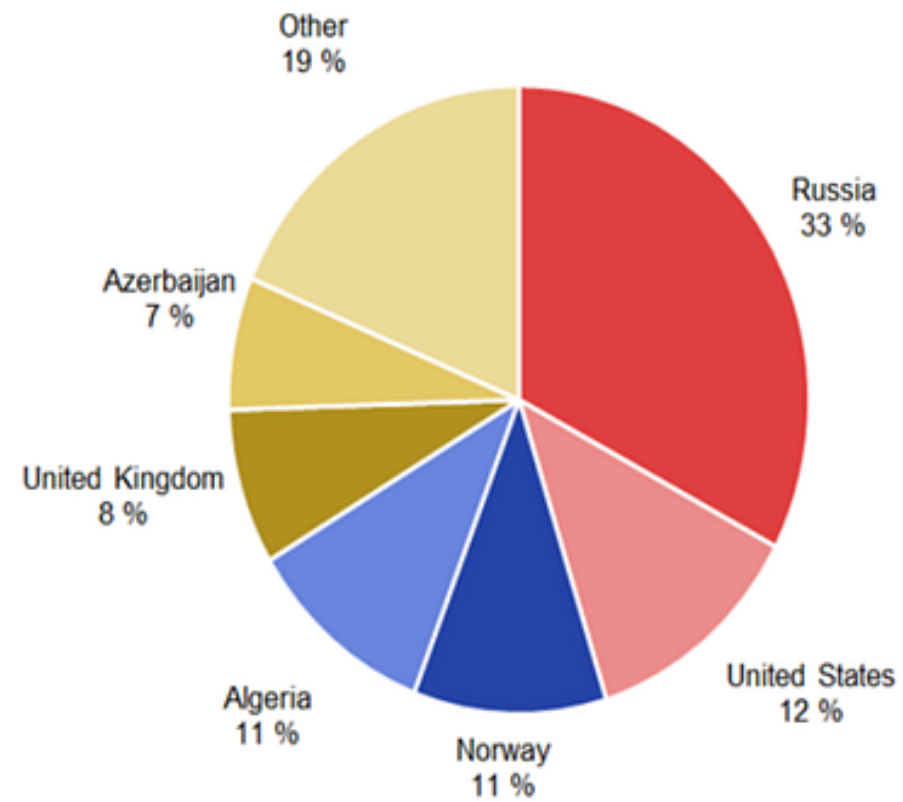
Επιπτώσεις στο Εμπορικό Ισοζύγιο

- **Οικονομική Επιβάρυνση:** Οι εισαγωγές ενέργειας αποτελούν σημαντική συνιστώσα του εμπορικού ελλείμματος.
- **Εκροή Κεφαλαίων:** Η ανάγκη κάλυψης του ενεργειακού ελλείμματος επηρεάζει αρνητικά το εμπορικό ισοζύγιο, μειώνοντας την οικονομική ανταγωνιστικότητα.

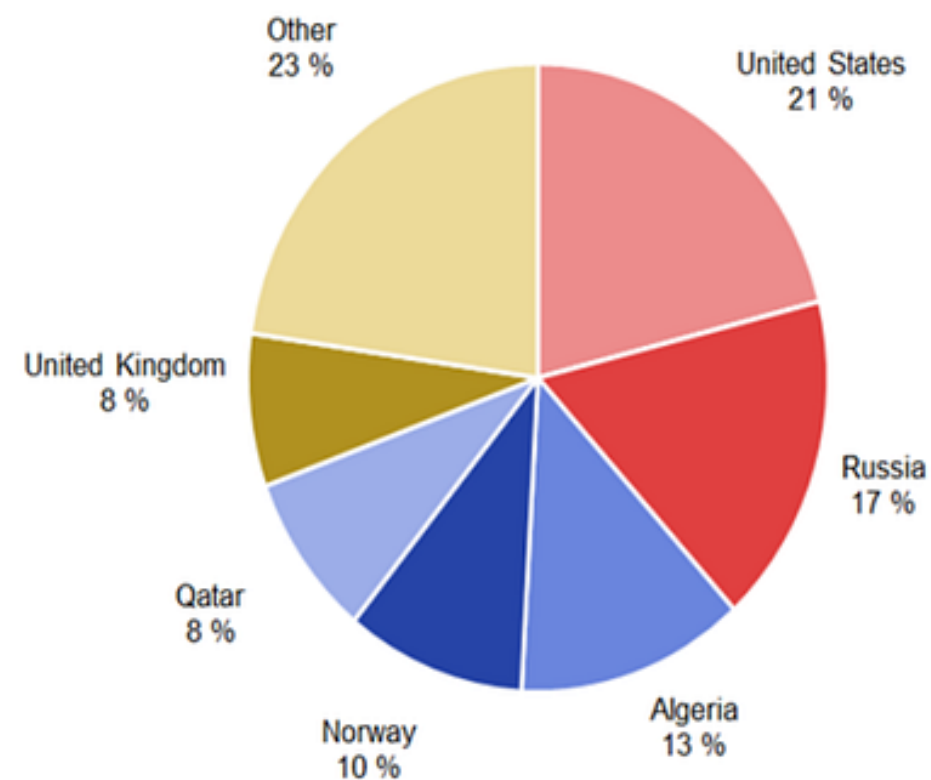
ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΉ ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΦΥΣΙΚΟΫ ΑΕΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΕ (2021-2023)

Main partners for extra-EU imports of natural gas

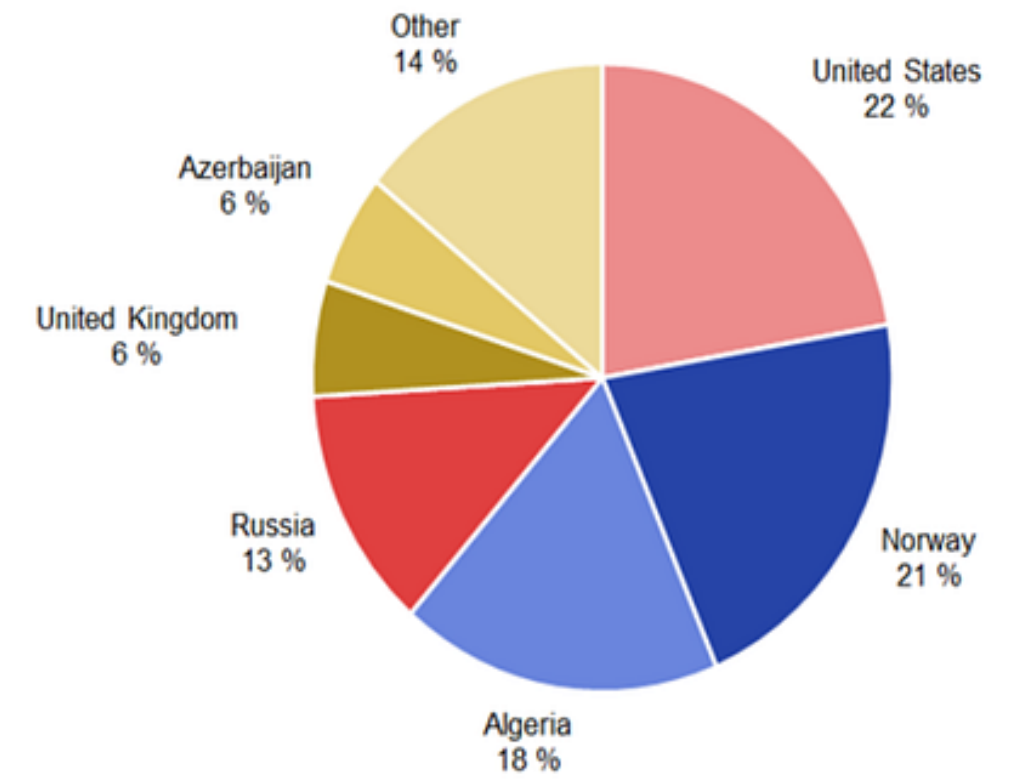
Q4 2021

Q4 2022

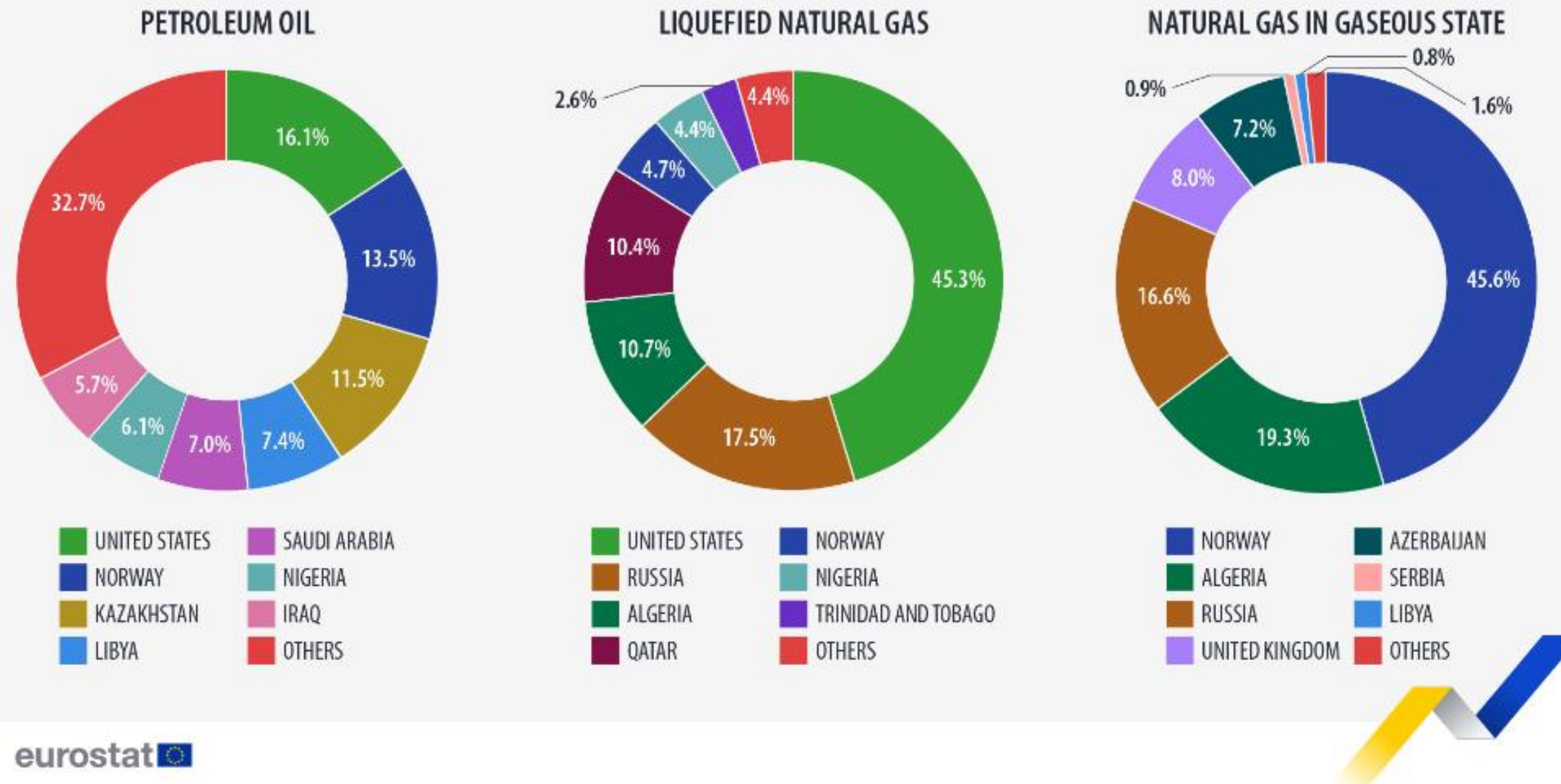
Q4 2023

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΉ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΝΑ ΠΡΟΪΟΝ (2024)

Extra-EU imports by energy product and by partner, 2024

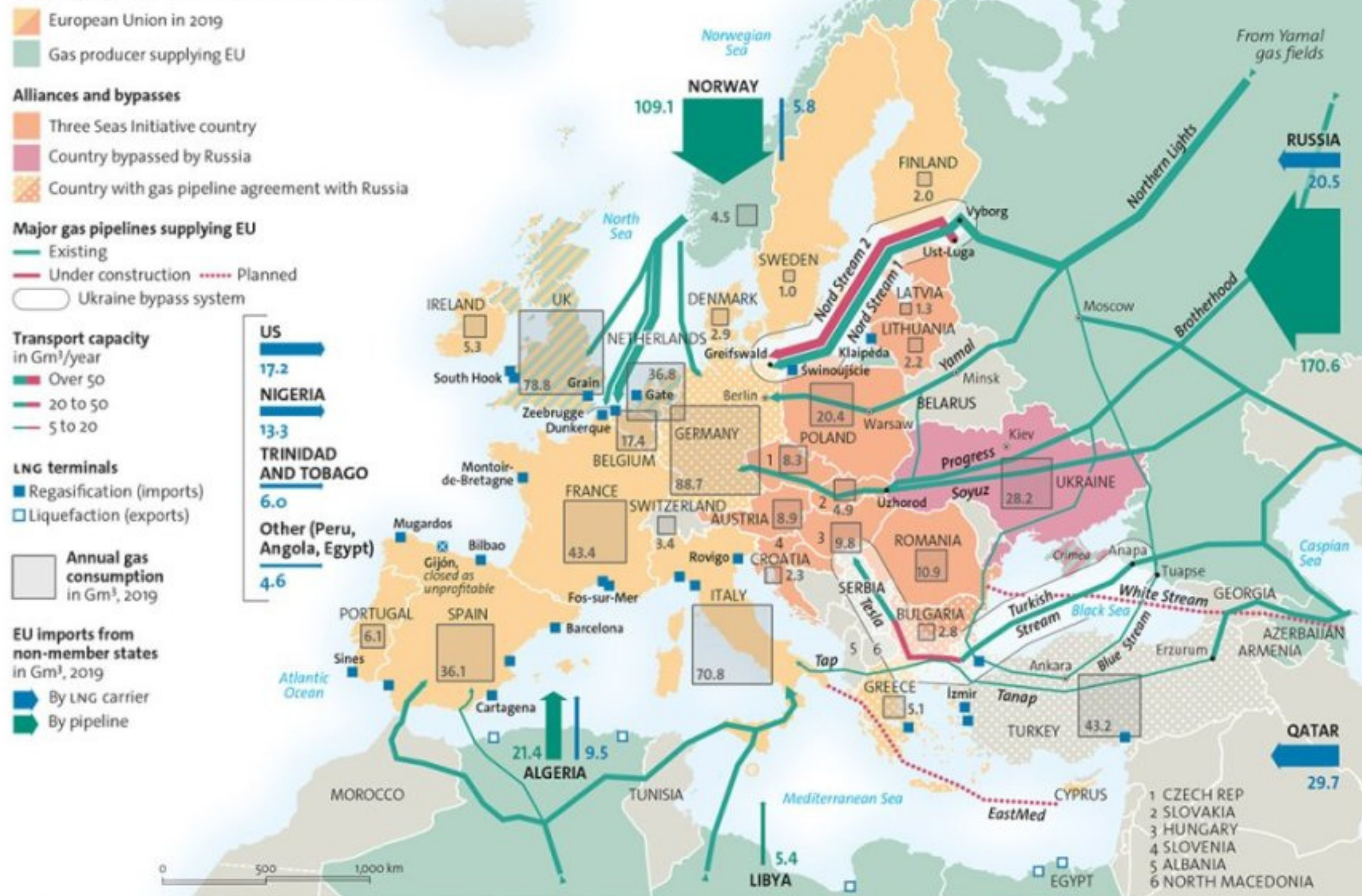
(% share of trade in value)

Βασικά Συμπεράσματα:

- **Φυσικό Αέριο (Αγωγοί):** Η Νορβηγία (45.6%) έχει αντικαταστήσει πλήρως τη Ρωσία ως ο βασικός εγγυητής ενεργειακής ασφάλειας.
- **LNG (Υγροποιημένο Αέριο):** Κυριαρχία των ΗΠΑ (45.3%), επιβεβαιώνοντας τη στροφή προς τη Δύση.
- **Πετρέλαιο:** Υψηλή διαφοροποίηση χωρίς κυρίαρχο προμηθευτή (ΗΠΑ, Νορβηγία, Καζακστάν), μειώνοντας τον γεωπολιτικό κίνδυνο.

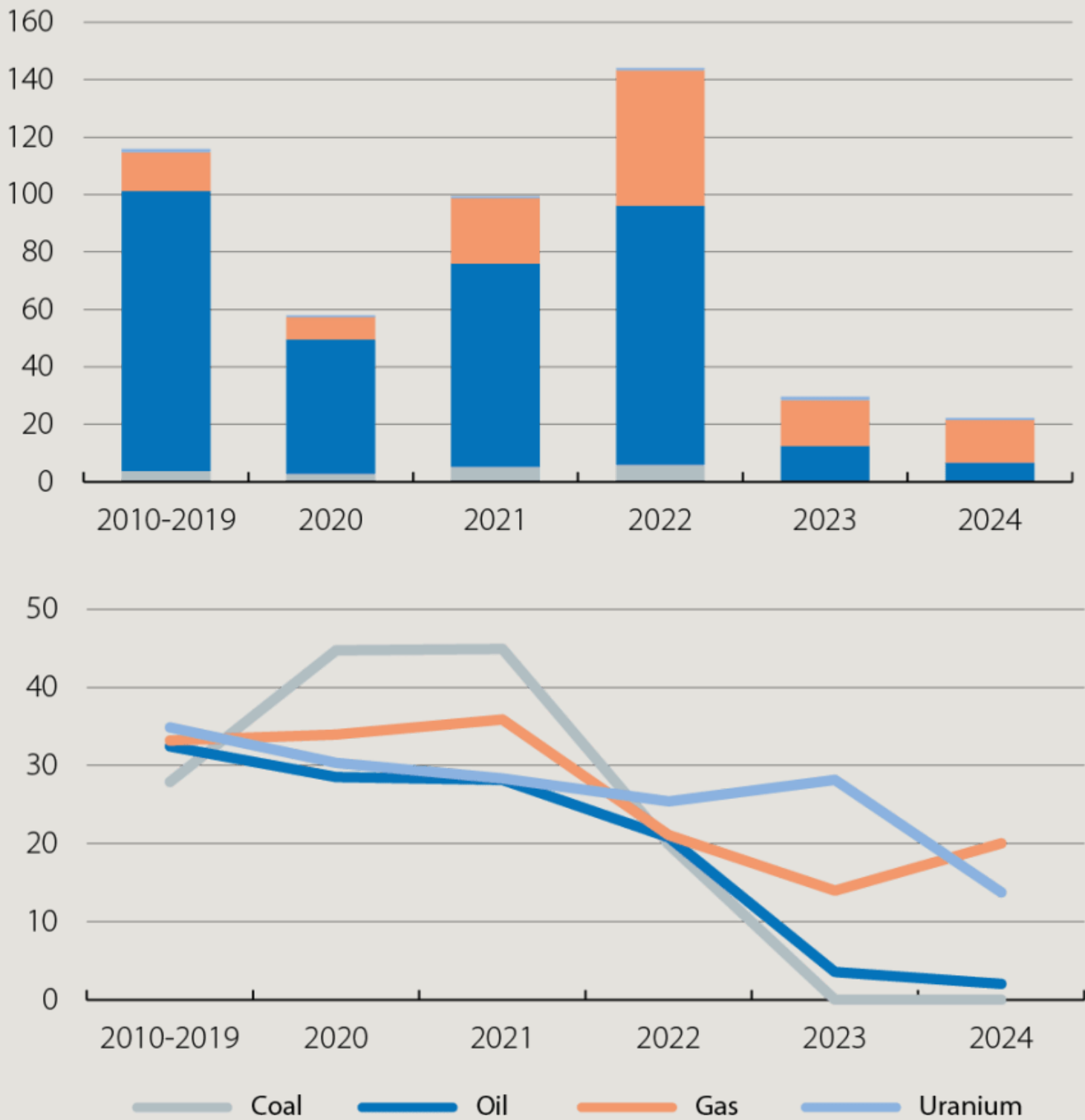
Gas pipelines and LNG carriers

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΉ ΑΠΟΣΎΝΔΕΣΗ & ΕΘΝΙΚΈΣ ΠΡΟΚΛΉΣΕΙΣ

Russia: EU energy imports

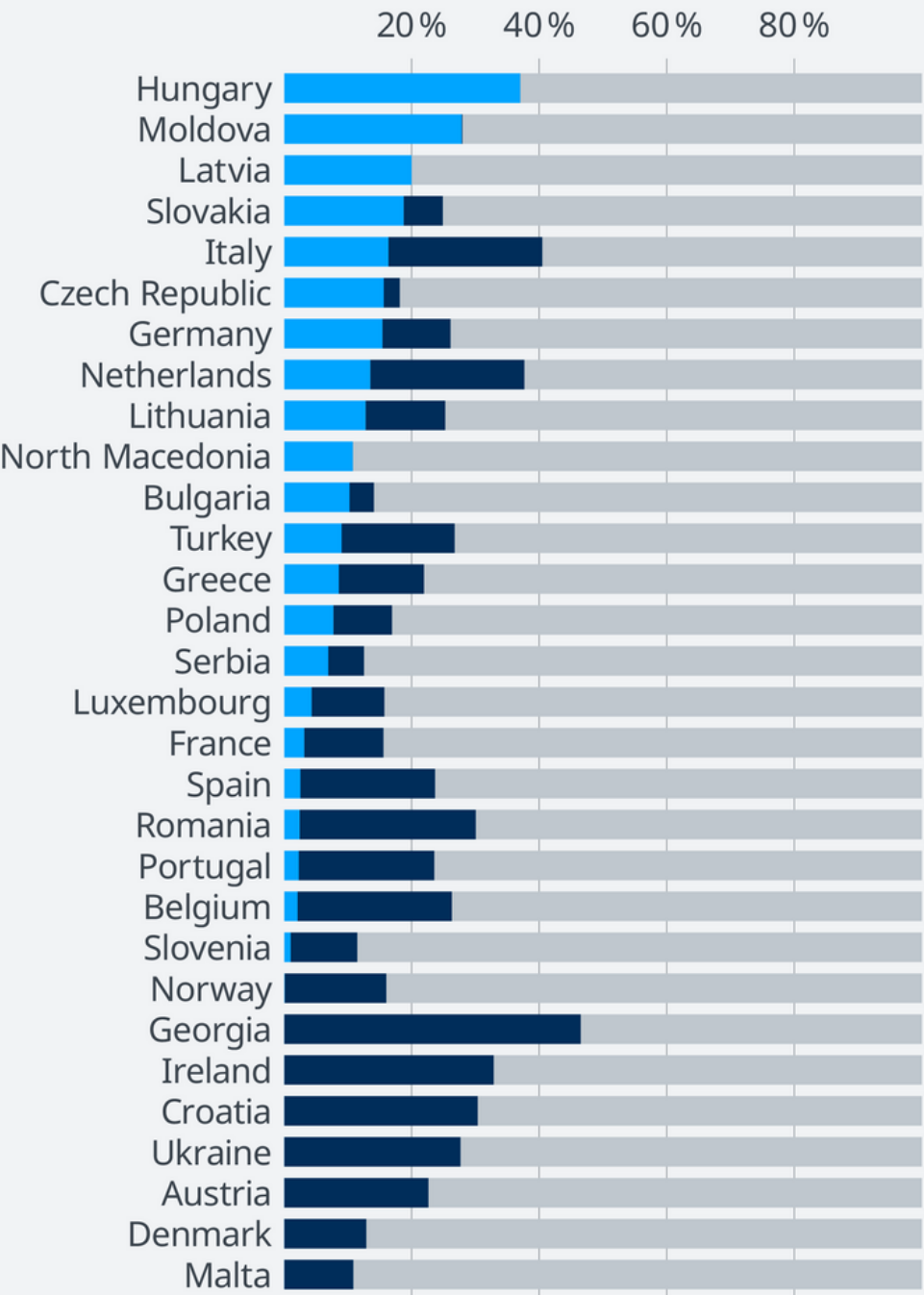
EUR billions (above) and % of the total (below)

Source: CaixaBank Research, based on data from Eurostat.

The European countries most dependent on natural gas from Russia

Share in energy mix of natural gas from Russia, gas from other sources, and other energy types

Source: Eurostat (NRG_TI_GAS, NRG_BAL_C) 2020. Includes European countries with at least 10% natural gas in gross available energy

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΉ ΕΜΒΆΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΉΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΊΑΣ ΕΕ-ΗΠΑ

Η Άμεση Αντίδραση (2022-2024):

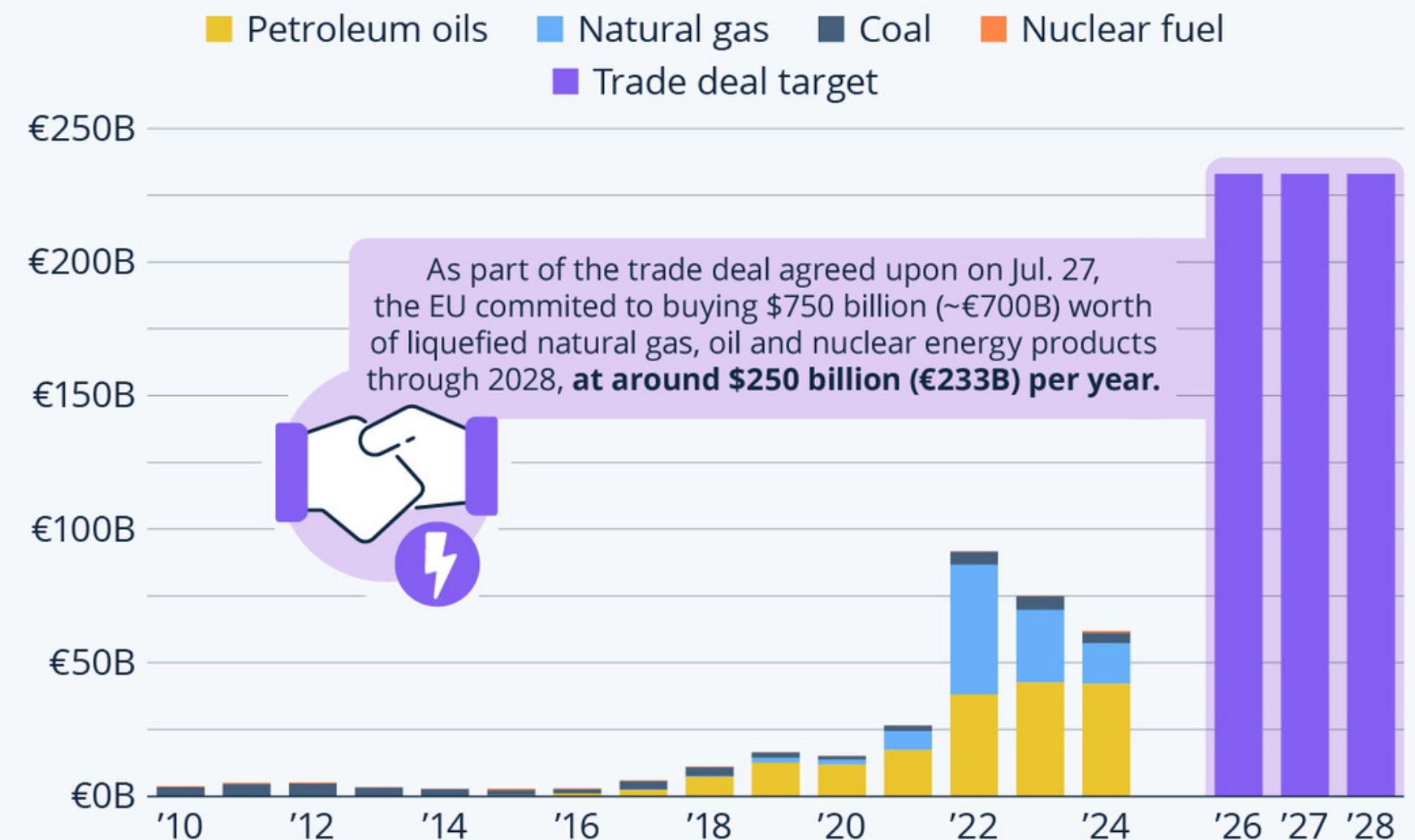
- Έκρηξη Εισαγωγών LNG.
- Οι ΗΠΑ ως Κρίσιμος Πυλώνας Εφοδιασμού

Η Μελλοντική Δέσμευση (2026-2028):

- Στόχος Εμπορικής Συμφωνίας
- Μακροπρόθεσμη Στρατηγική

EU Commits to Huge Increase in Energy Imports From U.S.

EU27 energy imports from the United States

Source: Eurostat

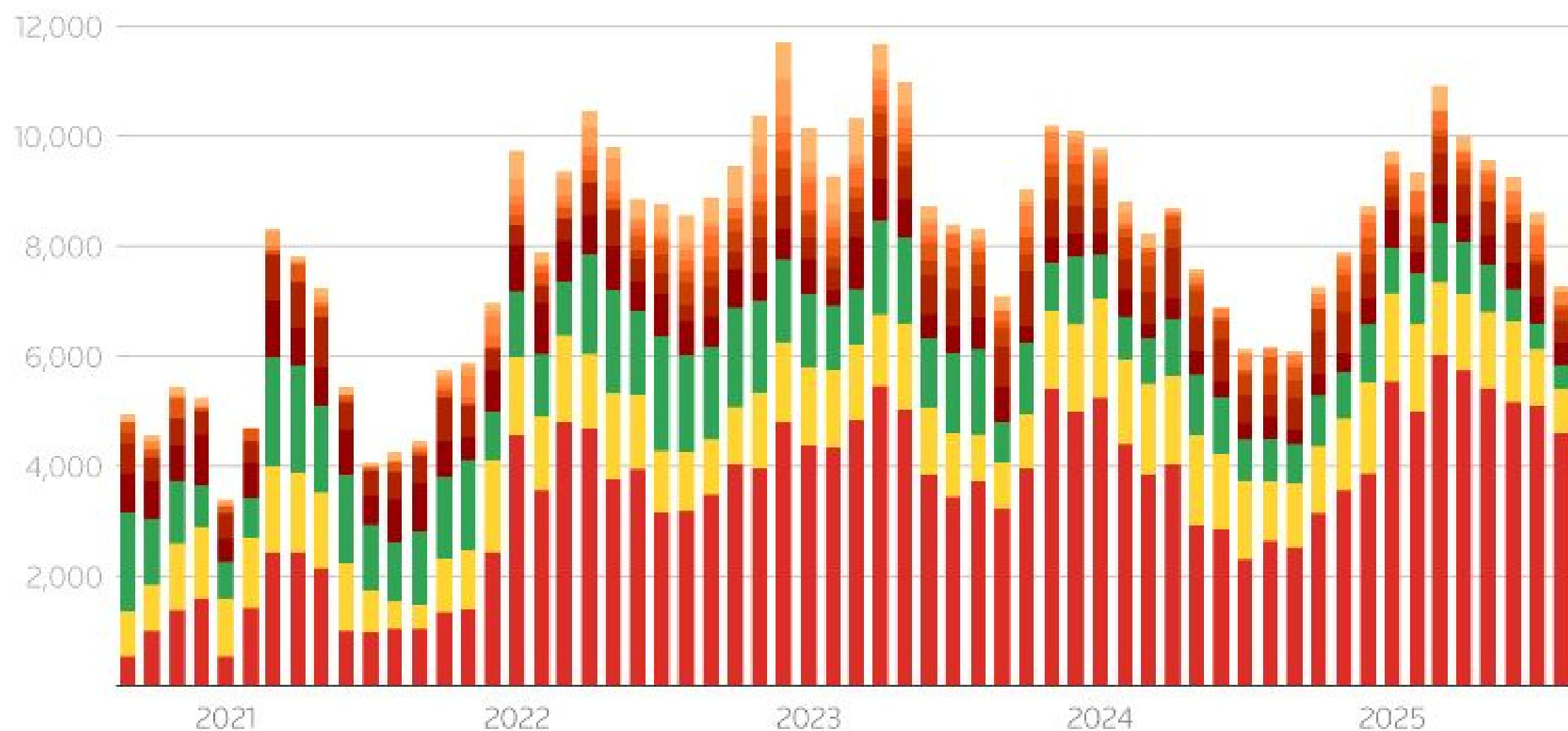
statista

Πηγή: Statista / Eurostat Datady

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ LNG ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ (2021-2025)

European LNG imports

● United States ● Russian Federation ● Qatar ● Nigeria ● Algeria ● Norway ● Trinidad and Tobago
● Angola ● Peru ● Egypt ● Other

Note: LNG imports to EU and UK, in thousands of tons

Source: Kpler | Ron Bousso

ΜΈΣΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΊΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΉΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΊΑΣ

Στρατηγική Διαφοροποίησης & Διεθνείς Συμπράξεις

- **Αναπροσανατολισμός Εφοδιαστικής Αλυσίδας:** Μετάβαση από μονοπωλιακές εξαρτήσεις σε ένα πολυμερές δίκτυο προμηθευτών.
- **Κύριοι Εταίροι LNG:** Εμβάθυνση εμπορικών σχέσεων με **ΗΠΑ, Κατάρ** και **Αυστραλία**.
- **Αγωγοί Φυσικού Αερίου:** Μεγιστοποίηση ροών από **Νορβηγία** και **Αζερμπαϊτζάν** (Νότιος Διάδρομος).

Θεσμικά Πλαίσια Συνεργασίας (Institutional Frameworks)

- **EU-US Task Force on Energy Security:** Διμερής μηχανισμός συντονισμού για τη διασφάλιση ενεργειακής επάρκειας (Security of Supply) σε LNG και πυρηνικά καύσιμα.
- **Στόχευση:** Σταθεροποίηση των αγορών μέσω πολιτικών εγγυήσεων και συντονισμένης αποθήκευσης.

ΜΈΣΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΊΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΉΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΊΑΣ

Μηχανισμοί Ενοποίησης Ζήτησης (Market Integration)

- **EU Energy Platform (AggregateEU):** Μηχανισμός **Συγκέντρωσης Ζήτησης** (Demand Aggregation) για την ενίσχυση της διαπραγματευτικής ισχύος της ΕΕ.
- **Επέκταση Πεδίου (2025):** Ενσωμάτωση του **Υδρογόνου** και των **Κρίσιμων Πρώτων Υλών** (Critical Raw Materials) στις διαδικασίες κοινών προμηθειών.

Εργαλεία Εξωτερικής Ενεργειακής Πολιτικής

- **Global Gateway:** Επενδυτικό εργαλείο (€300 δισ.) για την ανάπτυξη υποδομών καθαρής ενέργειας σε τρίτες χώρες (Ενεργειακή Διασύνδεση).
- **Ρυθμιστική Διπλωματία (CBAM):** Χρήση του Μηχανισμού Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα για την προώθηση περιβαλλοντικών προτύπων στο διεθνές εμπόριο.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Α. Ιστορικό Κρίσεων & Θεσμική Θωράκιση

1. Κρίσεις Φυσικού Αερίου (2006-2009)

- **Γεγονός:** Διακοπές ροής αερίου.
- **Αποτέλεσμα:** «Τρίτο Ενεργειακό Πακέτο» για την απελευθέρωση των αγορών και την ενίσχυση των διασυνδέσεων.

2. Οικονομική & Πετρελαϊκή Κρίση (2011-2014)

- **Γεγονός:** Υψηλές τιμές και μακροοικονομική πίεση.
- **Αποτέλεσμα:** Ευρωπαϊκή πολιτική για προώθηση ΑΠΕ και Εξοικονόμηση Ενέργειας.

3. Ρωσική Εισβολή στην Ουκρανία (2022)

- **Γεγονός:** Εργαλειοποίηση ενέργειας.
- **Αποτέλεσμα:** Σχέδιο REPowerEU, κοινές προμήθειες, υψηλά αποθέματα και έκρηξη εισαγωγών LNG.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΡΪΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΟΪ ΚΪΝΔΥΝΟΙ

Β. Σύγχρονοι ΓεωπολιτικοΪ Κίνδυνοι

1. Γεωπολιτική Αστάθεια Προμηθευτών

- Μετατόπιση της εξάρτησης σε περιοχές υψηλού ρίσκου (Αλγερία, Αζερμπαϊτζάν, Κατάρ).

2. Ασφάλεια Υποδομών (Υβριδικές Απειλές)

- Κίνδυνος στοχοποίησης αγωγών (δολιοφθορά) και θαλάσσιων οδών LNG.

3. Νέες Στρατηγικές Προκλήσεις

- **Ανταγωνισμός με Κίνα:** Έλεγχος τιμών και εφοδιαστικής αλυσίδας ΑΠΕ.
- **Κλιματική Αλλαγή:** Επιπτώσεις ακραίων φαινομένων στα ενεργειακά συστήματα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Γεωπολιτικά

Ενισχύει το
ρόλο της μέσω
της ενέργειας

Ασφάλεια και διαφοροποίηση

Για την
εξασφάλιση του
εφοδιασμού

Συνοχή

Διαπραγμάτευς
η ως ενιαίος
δρώντας

Πράσινη μετάβαση

Συμφωνίες και
επενδύσεις
αποτελούν
στρατηγική
επιλογή

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΈΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΈΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΪ ΣΤΌΧΟΙ

1

Ενίσχυση Υποδομών & Ασφάλειας Εφοδιασμού

- **Περαιτέρω Απεξάρτηση:** Πλήρης σταδιακή αποδέσμευση από ασταθείς προμηθευτές και γεωπολιτικά επισφαλείς περιοχές.
- **Ανάπτυξη Υποδομών:** Επέκταση τερματικών **LNG** και χωρητικότητας **Αποθήκευσης**. Ενίσχυση διασυνοριακών **Διασυνδέσεων** για τη δημιουργία ενιαίας αγοράς.

2

Διπλωματία της Πράσινης Ενέργειας

- **Νέες Στρατηγικές Συνεργασίες:** Στροφή σε συμφωνίες για **ΑΠΕ** και **Υδρογόνο** (π.χ. με Β. Αφρική, Μ. Ανατολή).
- **Επενδυτική Πρωτοβουλία:** Επιτάχυνση διεθνών επενδύσεων μέσω της πρωτοβουλίας **Global Gateway** για την ανάπτυξη υποδομών σε τρίτες χώρες.

3

Παγκόσμια Ρυθμιστική Διακυβέρνηση

- **Ο Ρόλος της ΕΕ:** Εδραίωση ως παγκόσμιας **ρυθμιστικής δύναμης**.
- **Στόχος:** Η εξαγωγή των ευρωπαϊκών προτύπων βιωσιμότητας και η διαμόρφωση των κανόνων της παγκόσμιας ενεργειακής μετάβασης